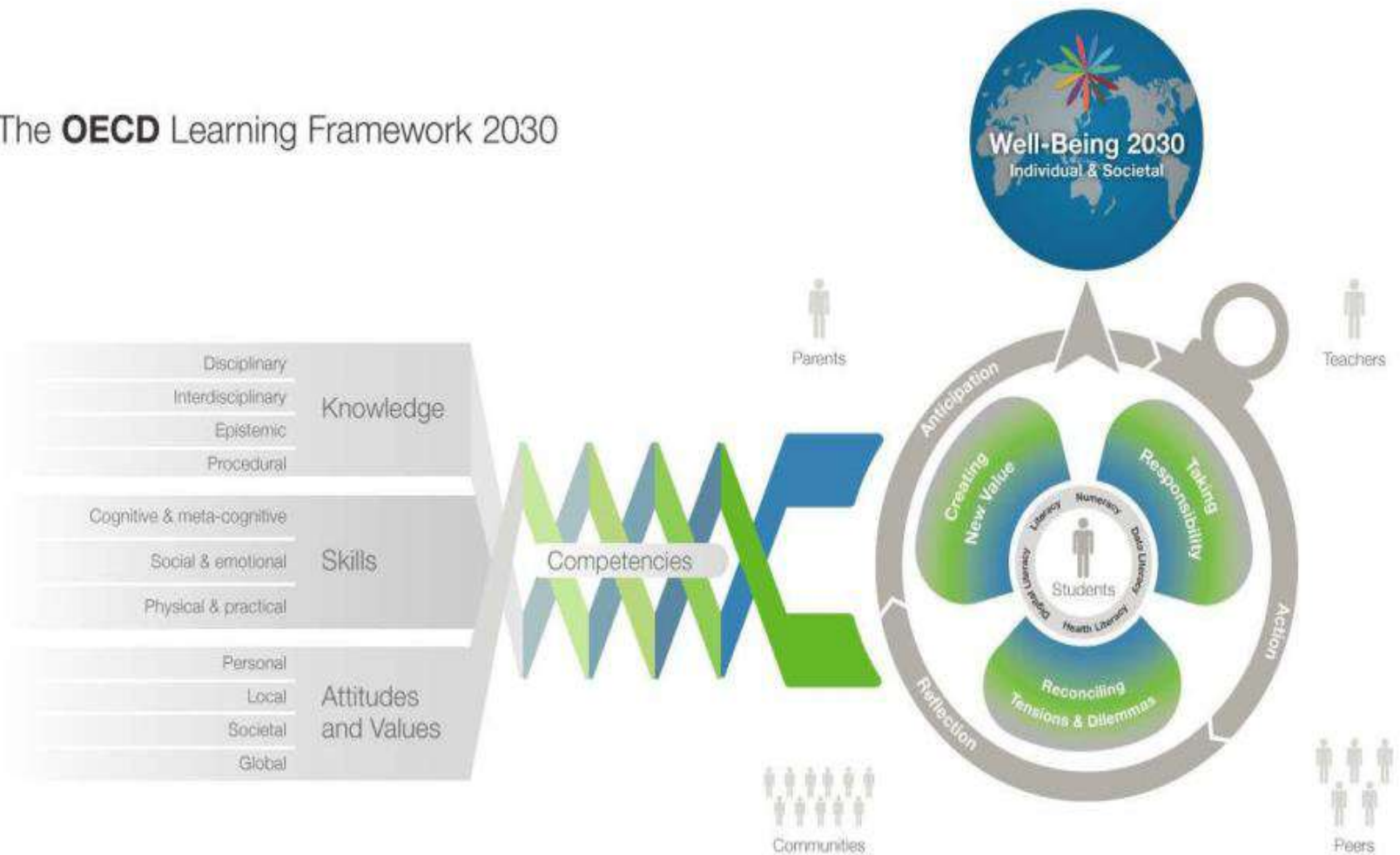

Heaolu ja sidusust loov haridus

Marju Lauristin

OECD öppimismudel

The **OECD** Learning Framework 2030

Hariduse eesmärk on Eesti ühiskonna ja iga inimese TARKUS, VÕIMEKUS JA HEAOLU

Iga Eestis hariduse omandanud inimene

- peaks hariduse kaudu sügavamini ja täpsemalt mõistma nii iseennast kui kaasaegset maailma kogu selle mitmekesisuses
- toime tulema uute väljakutsetega, osates rakendada õpitud teadmisi ja pädevusi probleemide avastamiseks ja lahendamiseks, innovatiivseks tegutsemiseks ning oma tegevuse mõjude hindamiseks
- tunnetama inimest looduse osana ning oma kultuuri inimkonna kultuuri kuuluvana, olles eesti kultuuri kandja ja kaasloojana avatud dialoogile teiste kultuuridega

Hariduse uued väljakutsed digipöörde ajastul

- Inimväärikuse ja privaatsuse kaitse digikeskkonnas
- Sotsiaalsed suhted, kodanikuaktiivsus ja eetilised põhimõtted tehisintellekti, robotite, suurandmete ning inimkäitumist suunavate algoritmide kasutamisel;
- Reaalelu ja virtuaalmaailma tasakaal
- Digioskuste ebavõrdsus ja põlvkondlik kultuurilõhe
- Rahvuskultuuri ja keele rikkuse hoidmine üleilmastunud sotsiaalmeedia ning transnatsionaalsete andmevoogude ajastul;
- Digiplatvormide kasutamise oskus pidevõppeks

Heaolu loov õppimine

- Elukestev õpe on saanud osaks iga inimese heaolust
- Seda tagab meeldiv ja inspireeriv hariduskeskonna disain, meeskonnatöö kogemuse ja eneserefleksiooni oskuste kasv, tähelepanelikkus nii õppijate kui õpetajate psüühilise kui füüsilise heaolu tegurite suhtes.
- Vaimse ning sotsiaalse heaolu, eneseväljendusoskuste ning empaatia väärtustamine õppeprotsessis toetab positiivseid suhteid perekonnas, tööl, kogukonnas ning loob oskusi pingete ja konfliktide lahendamiseks

Võimestav haridus

- Hariduse kaudu võimestatakse iga õppija kõlbelist eneseteadvust, individuaalsete valikute ja probleemide nägemise oskust andmeküllases 'tarkade masinate' keskkonnas. Arendatakse kõigi õppijate loovust, multimeedia kasutamisoskust ja nii digitaalsete kui traditsiooniliste kultuurivormide tundmist.
- Selleks, et tagada hariduse sisu ja meetodite paindlikkust ja vastavust järjest komplekssemas keskkonnas tekkivatele väljakutsetele ja praktilistele vajadustele, on õpiprotsess üles ehitatud probleemikeskselt, arendades õppijates kriitilist refleksioonivõimet ja empaatiat ning rikastades praktilist, kogemuslikku maailmatunnetust kaasaegsete teaduslike käsitlustega.
- Õpiprotsessis ühendatakse digitaalsete tehnoloogiate ja virtuaalõppe võimaluste kasutamine elava silmast-silma suhtlusega ning süvakontaktidega reaalses looduskeskkonnas, sotsiaalsetes suhetes ja kultuurimaailmas.
- Teadmiste ja pädevuste omandamisel viljeldakse transdistsiplinaarset õpet, tehnoloogia, sotsiaalia ja humanitaaria lõimimist.

Õppijakesksus

- Õpirajad muutuvad järjest individuaalsemaks, võimaldades paindlikku ajakasutust ja erinevate tempode, õpikeskkondade ning sisumoodulite kombineerimist.
- Institutsionaalsed müürid kutse-, kesk- ja huvihariduse vahel on kadunud ning iga õppijal on võimalik koostada personaalne õppekava vastavalt oma huvidele ja võimetele.
- Kõik ühiskonna liikmed omandavad tuleviku väljakutsetega toimetuleks vajalikud põhipädevused ja kaasaegse tehnoloogia kasutamiseks vajalikud oskused ning saavad ettevalmistuse endale sobiva kutsetöö leidmiseks.
- HEV-õppijate arengut toeta tehisintellekti ja robotika rakendamine puuete kompenseerimiseks ja erivajadusi arvestavate uudsete õpivõimaluste arendamiseks.

Haridus ja tööelu

- Teekonnal koolist tööellu läbi kesk- või kõrghariduse ei takista valikute tegemist muud filtrid peale õppija enda võimekuse, kalduvuste ja motivatsiooni.
- Tööturg nõuab paindlikkust, innovatiivsust, enesejuhtimist ja muutumisvõimet
- Õpihuvi ja valmisolek õpirajal püsimiseks ning uute pöörete tegemiseks, sealhulgas uute erialade või huvitegevuste ja oskuste õppimiseks püsib aktiivsena elukaare pikkuselt.
- Õpirajalt väljakukkunud tuleb tagasi tuua ja motiveerida
- Täiskasvanuharidus on kasvanud ja laienenud nii mahult kui võimaluste ja funktsioonide mitmekesisuselt, saades haridusmaastiku võrdväärseks osaks ka ressursside ja tunnustuse poolest. Riiklikult toetatakse keskealiste ja eakate täiend- ja ümberõpet.

Lõimiv haridus

- Haridusmaastikult on kadunud keelebarjäärid erineva kultuuritaustaga õppijate vahel.
- Eelhariduse kaudu kujundatakse õppijate positiivne õpimotivatsioon ning ühtlane ettevalmistus kogu järgnevas haridustees, sh mitte-eesti emakeelega laste ladus eesti keele oskus ja nende vanemate valmisolek osaluseks eestikeelses haridusruumis.
- Eestikeelset haridust rikastatakse kultuuridevaheliste kontaktide ning keelteoskusega.
- Koos lastega tuuakse läbi täiendkoolituse lõimiva hariduse väljale ka nende vanemad
- Luuakse haridusplatvormid sisserändajate ja välismaale siirdunud eesti perede laste eesti keele ja kultuuri õppeks ja eestikeelse hariduse iseseisvaks omandamiseks

Õpetaja roll

- Õpetajatöö sisu fookus on liikunud tunniandmiselt õppijate infovalikute ja tegevuste suunamisele, õppijate analüütiliste ja üldistusoskuste ja kriitilise refleksioonivõime arendamisele, internetist saadud informatsiooni ja koolis omandatud teadmiste sidumisele reaalse elu probleemide ning praktiliste ülesannete lahendamisele, arutelu juhtimisele ja personaalsele tagasisidestamisele.
- Õpitakse ja õpetatakse probleemidepõhise meeskonnatööna, erinevate ainetundjate, tugispetsialistide ja haridustehnoloogide koostöös.
- Õpetajatöö loomingulisus ja valikuvabadus ning seeläbi ka kutse atraktiivsus on tõusnud ja õpetajate järelkasv on suurenenud. Õpetajate koolituse põhimõtted on kaasajastatud.
- Kõik õpetajad on läbinud põhjaliku ümber- ja täiendõppe uues õpiparadigmas töötamiseks. Õpetajakutse on avatud läbi täiendõppe erinevate erialade spetsialistidele.